

**Legea nr. 51/1995
pentru organizarea și exercitarea
profesiei de avocat
și legislație conexă**

– Publicată cu avizul U.N.B.R. –

Ediția a 10-a, rev.

Universul Juridic
București
-2025-

Cuprins¹⁾

Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat	5
Statutul profesiei de avocat	56
Codul deontologic al avocatului român	217
Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană	227
Legea nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților	235
Statutul Casei de Asigurări a Avocaților (Hotărârea nr. 139/2016)	272
Hotărârea nr. 209/2017 – Regulamentele tematice ale C.A.A.	306
Hotărârea nr. 223/2017 – Regulamentul de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină din cadrul U.N.B.R.	357
Hotărârea nr. 263/2017 – Regulamentul privind organizarea și funcționarea comisiilor de cenzeni din sistemul U.N.B.R.	368
Regulamentul de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Barourilor din România (U.N.B.R.) și de desfășurare a ședințelor Consiliului U.N.B.R. (Hotărârea nr. 5/2011)	380
Decizia nr. 113/2014 – Regulamentul privind utilizarea cardului de identitate C.C.B.E. pentru legitimare de către avocații definitiv din România	408
Hotărârea nr. 180/2016 – Regulamentul-cadru pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile serviciilor de asistență judiciară ale barourilor	411
Notă de informare – model orientativ de bune practici pentru încheierea contractelor de asistență juridică, cu respectarea regulilor orientative propuse prin „Ghidul de bune practici privind principalele obligații ale avocaților conform Regulamentului General privind Protecția Datelor”	435

¹⁾ Prezenta lucrare a fost actualizată la data de 28 iulie 2025.

O.U.G. nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă	437
Regulamentul-cadru privind organizarea examenului de primire în profesia de avocat și admitere în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A. (în vederea dobândirii titlului profesional de avocat stagiar) și de primire în profesia de avocat a persoanelor care au absolvit examenul de definitivat în alte profesii juridice	454
Hotărârea nr. 208/2025 privind organizarea examenului de primire în profesie – sesiunea septembrie 2025	475
<i>Index</i>	491

Art. 16.¹⁾ Exerțitarea profesiei de avocat este compatibilă numai cu:

- a) calitatea de deputat sau senator, consilier în consiliile locale sau județene;
- b) activități și funcții didactice în învățământul superior, activități didactice cu conținut juridic în învățământul liceal și gimnazial;
- c) activități în domeniul cercetării științifice sau al creației intelectuale;
- d) calitatea de arbitru, mediator, conciliator sau negociator, consilier fiscal, consilier în proprietate industrială, traducător autorizat, practician în insolvență, responsabil cu protecția datelor cu caracter personal, expert în executarea contractelor cu finanțare europeană;
- e) alte activități prevăzute de lege.

● **CM [L. nr. 53/2003, rep. (M. Of. nr. 345 din 18 mai 2011; cu modif. ult.): „Art. 17. (6) La negocierea, încheierea sau modificarea contractului individual de muncă ori pe durata concilierii unui conflict individual de muncă, oricare dintre părți poate fi asistată de către un consultant extern specializat în legislația muncii sau de către un reprezentant al sindicatului al cărui membru este, conform propriei opțiuni, cu respectarea prev. alin. (7). (7) Cu privire la informațiile furnizate, prealabil încheierii contractului individual de muncă sau pe parcursul executării acestuia, inclusiv pe durata concilierii, între părți poate interveni un contract de confidențialitate. Art. 231¹. (3) Prin conciliere, în sensul prezentei L., se înțelege modalitatea de soluționare amiabilă a conflictelor individuale de muncă, cu ajutorul unui consultant extern specializat în legislația muncii, în condiții de neutralitate, imparțialitate, confidențialitate și având liberul consimțământ al părților. (4) Consultantul extern specializat în legislația muncii prevăz. la alin. (3), denumit în continuare consultant extern, poate fi un avocat, un expert în legislația muncii sau, după caz, un mediator specializat în legislația muncii, care, prin rolul său activ, va stăruia ca părțile să acționeze responsabil pentru stingerea conflictului, cu respectarea drepturilor salariaților recunoscute de lege sau stabilite prin contractele de muncă. Onorariul consultantului extern va fi suportat de către părți conform înțelegerii acestora. (5) Părțile au dreptul să își aleagă în mod liber consultantul extern. (6) Oricare dintre părți se poate adresa consultantului extern în vederea deschiderii procedurii de conciliere a conflictului individual de muncă. Acesta va transmite celeilalte părți invitația scrisă, prin mijloacele de comunicare prevăz. în contractul individual de muncă. (7) Data deschiderii procedurii de conciliere nu poate depăși 5 zile lucrătoare de la data comunicării invitației prevăz. la alin. (6). Termenul de contestare a conflictelor de muncă se suspendă pe durata concilierii. (8) În cazul în care, ca urmare a dezbaterilor, se ajunge la o soluție, consultantul extern va redacta un acord care va conține înțelegerea părților și modalitatea de stingere a conflictului. Acordul va fi semnat de către părți și de către consultantul extern și va produce efecte de la data semnării sau de la data expres prevăz. în acesta. (9) Procedura concilierii se încheie prin întocmirea unui proces-verbal semnat de către părți și de către consultantul extern, în următoarele situații: a) prin încheierea unei înțelegeri între părți în urma soluționării conflictului; b) prin constatarea de către consultantul extern a eșuării concilierii; c) prin reprezentarea uneia dintre părți la data stabilită în invitația prevăz. la alin. (7). Art. 251. (1¹) Pentru efectuarea cercetării disciplinare, angajatorul va desemna o persoană sau va stabili o comisie ori va apela la serviciile unui consultant extern specializat în legislația muncii, pe care o/il va împuternici în acest sens. (2) În vederea desfășurării cercetării disciplinare prealabile, salariatul va fi convocat în scris de către persoana desemnată, de către președintele comisiei sau de către**

¹⁾ Modificat prin L. nr. 184/2021.

consultantul extern, împuterniciți *potriv. alin. (1¹), precizându-se obiectul, data, ora și locul întrevederii.* (4) În cursul cercetării disciplinare prealabile salariatul are dreptul să formuleze și să susțină toate apărările în favoarea sa și să ofere comisiei sau persoanei împuternicite să realizeze cercetarea toate probele și motivațiile pe care le consideră necesare, precum și dreptul să fie asistat, la cererea sa, de către un consultant extern specializat în legislația muncii sau de către un reprezentant al sindicatului al cărui membru este”.

L. învățământului preuniversitar nr. 198/2023 (M. Of. nr. 613 din 5 iulie 2023; intrare în vigoare: la 60 zile de la publ.; cu modif. ult.): „**Art. 29.** (6) Activitățile educaționale extrașcolare desfășurate în unitățile de învățământ pot fi: (...) de educație (...) juridică (...). **Art. 88.** (10) Planurile-cadru de învățământ și programele școlare pentru disciplinele de studiu și modulele de pregătire obligatorii din învățământul preuniversitar au în vedere, în mod obligatoriu, includerea urm. teme: (...) educație juridică (...). **Art. 91.** Curriculumul național pentru învățământul primar, gimnazial și liceal se axează pe competențele-cheie promovate la nivel european, care determină profilul de formare a elevului: f) competență (...) juridică (...). **Art. 157.** (2) Serviciile educaționale pentru copii, tineri și adulți sunt oferite [de centrele comunitare de învățare permanentă la nivel local] prin: d) programe de educație (...) juridică”.

Art. 17. (1) Primirea în profesie se realizează numai în baza unui examen organizat de U.N.B.R., cel puțin anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat.

(2) Examenul pentru primirea în profesia de avocat se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, în centrele teritoriale ale acestuia, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R.

(3) Tematica examenului este unică la nivelul U.N.B.R., iar selectarea subiectelor se face de comisia națională de examen.

(4) Comisia națională de examen este formată cu precădere din avocați – cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani vechime în profesia de avocat. Desemnarea acesteia se face de Comisia permanentă a U.N.B.R., la propunerea barourilor.

(5) Dispozițiile art. 102 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare [abrog.; v. **art. 290 L. nr. 303/2022** priv. statutul judecătorilor și procurorilor (M. Of. nr. 1102 din 16 noiembrie 2022; cu modif. ult.): Judecătorii de la ICCJ, care au funcționat cel puțin 5 ani la această instanță și care au fost eliberați din funcție din motive neimputabile, pot opta pentru intrarea în avocatură sau notariat, fără examen sau concurs], se aplică în mod corespunzător, precum și judecătorilor de la instanțele internaționale.

Art. 18. (1) La începutul exercitării profesiei avocatul efectuează în mod obligatoriu un stagiu de pregătire profesională cu durata de 2 ani, timp în care are calitatea de avocat stagiar.

(2) Condițiile efectuării stagiului, drepturile și obligațiile avocatului stagiar, ale avocatului îndrumător, precum și ale baroului față de aceștia sunt reglementate prin statutul profesiei.

(3) În perioada stagiului, cu acordul avocatului îndrumător, avocații stagiați pot urma cursuri de masterat, care sunt luate în considerare la aprecierea formării profesionale inițiale, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(4) Stagiul se suspendă în caz de lipsă motivată din profesie ori în caz de încetare a îndrumării profesionale fără culpa avocatului stagiar. Perioada de stagiu anterior efectuată se socotește pentru îndeplinirea stagiului.

(5) După efectuarea stagiului avocatul stagiar va susține examenul de definitivare.

(6) Avocatul stagiar respins de trei ori la examenul de definitivare va fi exclus din profesie.

Art. 19. Activitatea unui avocat stagiar poate fi îndrumată numai de avocați definitiv cu o vechime de cel puțin 6 ani în această calitate și care se bucură de o reputație profesională neștirbită.

Art. 20. (1) Calitatea de avocat definitiv se dobândește în baza unui examen organizat de U.N.B.R., anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat sau prin promovarea examenului de absolvire a Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

(2) Examenul de definitivare se susține în cadrul Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și se desfășoară în mod unitar, pe centre teritoriale, având la bază o metodologie elaborată și aprobată de Consiliul U.N.B.R.

(3) Tematica examenului de definitivare este unică la nivelul U.N.B.R., iar selectarea subiectelor se face de comisia națională de examen.

(4) Comisia națională de examen este formată, cu precădere, din avocați - cadre didactice universitare, care au minimum 10 ani vechime în profesie. Desemnarea acestora se face de Comisia permanentă a U.N.B.R., la propunerea barourilor.

(5)¹⁾ Cel care a promovat examenul de primire în profesia de avocat și care, până la data susținerii examenului de primire în profesia de avocat, a îndeplinit funcția de judecător, procuror, notar public, grefier cu studii superioare juridice, magistrat-asistent, executor judecătoresc, consilier juridic sau jurisconsult timp de 5 ani dobândește calitatea de avocat definitiv, fără susținerea examenului de definitivare prevăzut la alin. (1), cu condiția promovării examenului de definitivat în profesia din care provine.

(6) Dispozițiile alin. (5) se aplică și persoanelor care au promovat examenul de intrare în profesia de avocat și care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi și Consiliului Legislativ timp de 5 ani neîntrerupt.

(7) Avocatul stagiar care a exercitat cel puțin un mandat de parlamentar, primar, viceprimar, președinte de consiliu județean sau vicepreședinte de consiliu județean dobândește la cerere calitatea de avocat definitiv.

(8) Avocații – foști judecători nu pot pune concluzii la instanțele unde au funcționat, iar foștii procurori și cadrele de poliție nu pot acorda asistență juridică la unitatea de urmărire penală la care și-au desfășurat activitatea, timp de 5 ani de la încetarea funcției respective.

• **Dec. CUNBR nr. 385/2012** (cu caracter interpretativ) despre aplic. corectă a art. 20 alin. (8) L. nr. 51/1995: „Având în vedere natura interdicției instituite prin textele legale și statutare incidente și faptul că acestea instituie o limitare temporară a exercitării profesiei, fără incidență asupra calității de avocat, prev. inserată în art. 20, alin. (8) L. nr. 51/1995 (...) și în **art. 39**

¹⁾ Modificat prin L. nr. 50/2023.